

Nombroses personalitats acadèmiques presentaren el 'Diccionari'. El paranimf es quedà petit.

El paranimf, per la unitat

La presentació del nou 'Diccionari de la llengua catalana', al paranimf de la Universitat de València, es convertí en un clam per la unitat del català.

També s'hi presentà el segon volum del 'Diplomatarium', del pare Burns.

Integració". Antoni M. Badia i Margarit va definir amb aquesta paraula clau el significat del *Diccionari de la llengua catalana* elaborat per l'Institut d'Estudis Catalans. Integració cap endins, perquè en la seva confecció hi han intervingut totes les seccions del IEC, fet que li ha conferit un clar caràcter enciclopèdic; però sobretot integració cap enfora, perquè, amb ell, la llengua catalana compta per fi amb una eina que pot ser reconeguda com a pròpia per tot l'àmbit lingüístic. "El Diccionari de tots que presenta la llengua de tots", en paraules d'Aina Moll.

Les paraules de Badia resumeixen l'esperit de les intervencions dels diferents oradors d'un acte de presentació doble: d'una banda, el diccionari; de l'altra, el

segon volum del *Diplomatarium regni Valentiae*, obra del pare Robert I. Burns. Dissabte al matí, el paranimf de la Universitat de València presentava l'aspecte de les ocasions més solemnes. La nombrosa assistència va fer que desenes de persones no poguessin accedir a la sala. A la taula presidencial: Pere Ruiz, rector de la Universitat, fent funcions d'amfitrió; Joan Francesc Mira, president d'Acció Cultural del País Valencià i conductor de l'acte; Emili Giralt, ex-president de l'Institut d'Estudis Catalans; Manuel Castellet, recentment escollit president d'aquesta institució; i el mateix pare Burns. Al costat, els rectors de les catorze universitats dels Països Catalans que formen l'Institut Lluís Vives i representants de diverses acadèmies de llengües romàniques.

La presentació del segon volum del *Diplomatarium (Els fonaments del regne croat de València. Rebel·lió i recuperació, 1257-1263)* va anar a càrrec del catedràtic de literatura catalana Albert Hauf, que va glossar la figura del pare Burns. Hauf va remarcar que l'obra del jesuïta nord-americà és una aportació de primera magnitud per "bastir la història de la nostra comunitat sobre la veritat ben documentada".

Per presentar el *Diccionari* van intervenir Aina Moll, Antoni Ferrando, l'esmentat Badia Margarit, Joan Francesc Mira –en nom de les editorials que publiquen l'obra–, Emili Giralt, Manuel Castellet i Pedro Ruiz. El fil conductor de totes les intervencions va ser la defensa de la unitat de la llengua catalana, reflectida molt clarament també en el

Robert I. Burns, Pierre Vilar, Ferran Soldevila i Hans Magnus Enzensberger, novetats de 3 i 4

Robert I. Burns, 'Diplomatarium regni Valentiae'. L'historiador Ferran Garcia Oliver explica que aquest diplomata no es pot entendre sense tenir en compte la trajectòria d'aquest jesuïta i del seu treball sense perjudicis ni apassionaments, que ens apropa a la tradició erudita europea. "És una magna empresa", diu Garcia Oliver, no en va el volum recull cinc-cents documents del registres de Jaume I, amb un aparat crític a peu de pàgina molt útil per als especialistes. Aquest llibre apareix en la commemoració del 750 aniversari de la conquesta de Jaume I de les poblacions de Xàtiva i Biar i configura, de fet, l'acta fundacional del País Valencià.

Pierre Vilar, 'Pensar històricament'. L'any 1993 Eliseu Climent viatjava a París per demanar a Pierre Vilar de publicar les seves memòries. Vilar li va dir que no (quin interès podien tenir?). No fou fins l'any següent que la historiadora gironina Rosa Congost el va aconseguir convèncer. Tanmateix, per Vilar aquest no és un llibre de memòries ni una biografia autoritzada, ell prefereix parlar d'un llibre d'anàlisi històrica i de records autobiogràfics. El volum consta de dos parts, la primera és un assaig sobre els primers anys d'aquest segle, que coincideixen amb la infantesa de l'autor. La segona part, dictada per l'autor a Rosa Congost, és més extensa i recull cronològicament alguns dels records de la seva vida.

Ferran Soldevila, 'Diataris de l'exili i el retorn'. Es tracta del primer volum dels diataris de l'historiador i escriptor Ferran Soldevila, que s'inicià el 13 de desembre del 1939 i es clouen l'11 de maig del 1941. Segons Enric Pujol, responsable de l'edició, "es tracta d'un document històric i literari excepcional. Pel conreu escàs d'aquest

contingut del *Diccionari* i fins i tot en el mètode de treball utilitzat per confeccionar-lo, amb la intervenció d'especialistes i assessors de tot el domini lingüístic.

La filòloga Aina Moll va recordar la figura de mossèn Antoni Alcover per la seva ferma actitud en favor de la uni-

El pare Burns ja té un altre estudi al carrer. Una empresa exhaustiva.

gènere al nostre país, perquè són uns documents que es converteixen en crònica d'una època i, alhora, perquè es tracta d'una peça literària de primera categoria". Els diataris narren les peripècies de Soldevila i la seva família durant l'exili a la república francesa, alhora que dóna la seva visió del moment i del grup d'exiliats catalans que es trobaven amb ell. "Hi apareixen grans noms de la intel·lectualitat i de la política i de les arts: Carles Riba, Josep M. de Sagarra, Lluís Companys, Josep Dencàs, Pau Casals, Joaquim Sunyer... L'autor ens dóna una opinió personal sobre cadascun i ens mostra el seu ordre de filies i fòbies envers l'un i l'altre."

Hans Magnus Enzensberger, 'Diderotiana'. Aquest títol és l'avançada d'una nova col·lecció de pensament que l'editorial 3 i 4 encetarà a partir del mes que ve. Enzensberger, que ha estat present als Premis Octubre, fa anys que estudia l'obra de Diderot, que ell rei-

vinca, com reivindica també la dialèctica racionalista. L'autor estableix un joc imaginari amb el pensador del segle XVIII. Una mostra d'aquest treball la trobem en aquest llibre. Conté tres peces en forma de diàleg: *Diderot i l'ou fosc* (adaptada per Maurici Farré), *Madame de la Carlière o els inconstants* i *El retrat nefast* (ambdues traduïdes per Ferran Perera). Un interview, una mistificació i un *divertimento* amb boira.

Les novetats de 3 i 4 també inclouen el cinquè volum de les obres completes del pare Miquel Batllori, *De l'Humanisme i del Renaixement* i cinc obres de teatre, dues de catalanes: *Morir (Un moment abans de morir)*, de Sergi Belbel i *L'encontre*, de Josep Maria Muñoz Pujol; i tres traduccions, de Bernard-Marie Koltès, *Roberto Zucco* i *En la solitud dels camps de cotó*; del polonès Slawomir Mrozek, *Les viudes, Un dia d'estiu* i *L'escorçador*; i del portuguès José Saramago, *La nit in nomine Dei*.

decisiu per promoure la realització de l'obra, afirmà que amb aquesta nova eina "celebrem la unitat en l'espai geogràfic i la continuïtat en el temps històric de la nostra llengua". L'acte, el tancà el rector Pere Ruiz, que va rebre el *Diccionari* de mans de Castell.

Eduard Voltas